

[Stærmose.]

faa alle disse Foranstaltninger til Lettelse af Forsørgerbyrden skilt ud i en værdig og ordentlig Lov, hvortil den Udgift, som en saadan Foranstaltning vil medføre, for en stor Del blot vil være en Omlægning af de nuværende Udgifter til et fornuftigere System. Men det glæder mig som sagt at se, at de Bestemmelser, som nu i en ny Lov vil blive indført til Lettelse af Forsørgerbyrden hos Aldersrentenydere, bliver saa fornuftige og saa rimelige, som de er efter det foreliggende Lovforslag.

Hvad angaar andre Detailler, vil jeg gemme mit Indlæg, indtil de mange og omfattende Forslag kommer fra Udvalget til anden Behandling. Og hvad angaar Invalidere rentenyderne vil jeg ligesom tidligere ærede Ordførere ogsaa gerne anerkende Modtagelsen af en Henvendelse fra de samvirkende Invalideorganisationer. Der er givet Udtryk for, at denne Henvendelse ogsaa vil blive behandlet grundigt i det kommende Udvalg, og der vil derfor ogsaa for vort Vedkommende blive Lejlighed til at tage Stilling til denne Henvendelse ved Lovforslagets anden Behandling.

Det er mig en Glæde at kunne sige, at vi paa adskillige Felter kan tiltræde de Forslag, som den højtærede Socialminister her har stillet, en saa meget større Glæde er det, som det har været nødvendigt for mig ved adskillige tidligere Lovforslag, som den højtærede Minister har fremsat, at gaa ind i en Opposition eller fremsætte en ret skarp Kritik.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa min Gruppes Vegne udtale, at vi afventer Udvalgets Behandling af dette betydningsfulde Lovforslag.

Søren Olesen: Den højtærede Socialminister og flere af de ærede Ordførere har udtalt Betænkelighed ved den stærke Stigning i Udgiften til Alders- og Invalidere samt til offentlig Forsorg, og det maa indrømmes, at disse Udgifter efterhaanden udgør en betragtelig Del af Statens og Kommunernes samlede Budgetter. For et Aarhundrede siden kunde Grundtvig sige, at faa havde for meget og færre for lidt. Nu er det nærmest saaledes, at mange har for meget, og der er flere, der har for lidt. Gennem Særrettigheder er der Grupper af Befolkningen, der kan tilvende sig store Indtægter paa de øvriges Bekostning ved at tilægge sig samfundsskabte Værdier og ved Monopolindtægter. Dertil kommer saa, at Statens og Kommunernes Behov er blevet umaadeligt, saa der maa nye store Skatter

til, og derigennem tages en anden betydelig Del af Borgernes Indtægter. Det er derfor ikke noget Under, at det kommer til at knibe for den lille Mand at spare noget op til de gamle Dage. Saa længe disse uretfærdige Samfundsforhold bestaar, maa Samfundet naturligvis paatage sig Ansvaret for Forsørgelsen af gamle og Invalidere og enhver anden, som ikke er i Stand til at sørge for sig selv, men saa synes det mig, at man ogsaa bør give dem en Hjælp fuldt ud og ikke lade dem sidde og halvsulte, som det mange Gange har været Tilfældet.

Jeg kan sige, at jeg synes, at dette Lovforslag i sin Helhed giver for lidt til de daarligst stillede og maaske strækker sig temmelig vidt over for dem, der har Formue. En Formue er egentlig opsparet for at skulle bruges, og det er ikke Samfundets Opgave at sikre Arvingerne, at de kan faa Formuen ubeskaaret, og derfor synes jeg, at man er gaaet temmelig vidt i Retning af at understække Hjælpen til dem, der er i Besiddelse af saadanne Formuer. Derimod er det anderledes, naar det drejer sig om Indtægt, fordi man kan sige, at den Alders- eller Invalidere rentenyder, der anstrænger sig for selv at hjælpe til ved at skaffe nogen Arbejdsindtægt, bør ogsaa nyde en Fordel og derigennem skaffe sig og sine bedre Kaar.

Det er efter Loven om offentlig Forsorg saaledes, at der ikke kan ydes Hjælp, saa længe vedkommende har Midler til sit Underhold. Selv om disse Penge maaske var opsparet til andet Formaal, til Erhvervelse af Bolig eller Forretning, saa maa de vedkommende alligevel først opbruge det, de paa den Maade har opsparet, før de kan opnaa offentlig Hjælp. Dette synes jeg i nogen Maade ogsaa bør gælde, naar der er Tale om Aldersrenten. Skulde der her være Tale om en Overbygning eller en Forøgelse til Aldersrenten, synes jeg, det maa være rigtigt, som der er peget paa, at det bør ske ved en Forsikringsordning, saaledes at den, der har Formue, selv kommer til at bidrage til den yderligere Rente, som han skal opnaa.

Hvad angaar den Merudgift, der er beregnet, har de ærede Ordførere ikke kunnet komme til Rette om, hvordan det Regnestykke skulde opgøres. Jeg tør naturligvis ikke absolut sige, at det Resultat, jeg er kommet til, er det rigtige, da Spørgsmaalet er noget indviklet. Men jeg synes ikke, Regnestykket er helt ærligt opgjort, saadan som det er opgjort i Bemærkningerne til Lovforslaget, for der gaas jo ud fra en Udgift, som ligger mange Aar tilbage. De saakaldte Eengangstillæg lige saa vel som Rabat-systemet har været gældende i mange Aar,